

האם למחבלים יש מסירות נפש?

המלחמה שבה אנחנו נמצאים היום מאפשרת לנו לראות את ההבדל הגדול שבין מסירות הנפש אצלנו למוכנות של המחבלים למות בשביל הדת שלהם

שלום לידידינו היקרים!

אחת הנקודות הבסיסיות ביותר בעבודת ה', היא נקודת מסירות הנפש שיש בכל יהודי בטבעו. אנחנו מזכירים את הרצון והמוכנות למסירות נפש בכל יום בתפילה, גם באמירת העקידה וגם בקריאת שמע, ויהודים מסרו את הנפש על קדושת ה' בכל הדורות, ומסירות הנפש הזו היא אחד מהדברים הכי מאפיינים אותנו כיהודים.

במלחמה שבה אנחנו נמצאים עכשיו, נראה כאילו יש מסירות נפש דווקא לאכזריים שבאויבינו. המחבלים מוכנים למסור את נפשם על הדת שלהם, והמוכנות הזו מביאה אותם לרוע והרג ואכזריות. המחשבה על המוכנות של המחבלים 'למסור את הנפש', מעלה שתי שאלות: השאלה הראשונה היא, האם גם למחבלים יש מסירות נפש בטבע, בדומה למסירות נפש שיש בטבע של כל יהודי? השאלה השנייה היא, כיוון שמסירות נפש מביאה לכזו אכזריות, אולי בכלל לא טוב ונכון לחנך למסירות נפש?

מאיפה מגיעה התאוה להרג ורצח?

בתוך הנפש של האדם יש מקום שבו הוא רוצה 'לקחת את החיים שלו עד הסוף'. הוא לא רוצה להרגיש שהוא חי באופן סתמי, ולא ממצה את החיות שבנפשו, אלא רוצה להרגיש שהוא מבטא את הנפש ואת החיים שבו עד הסוף. הוא מחפש מטרות ופעולות ותנועות נפש שיעצימו את החיים שבו, ויביעו אותם ויממשו אותם, והוא יוכל להרגיש שהוא חי באמת.

כאשר אדם מתעצם עם תאוות הרג ורצח ואכזריות, ורואה את התאוה הזו כדרך החיים שלו, פירושו של דבר שזו הדרך שהוא בחר להעצים את החיות שבו. כאשר אדם הורג אדם אחר הוא מרגיש שהחיות שבו היא כל כך חזקה, עד שהוא מוכן ורוצה אפילו להרוג בשביל החיות הזו, וזה מעצים את החיות שבו. במקום לחפש מעשים טובים ומטרות טובות שיעצימו את החיות שבו, הוא מחפש להעצים את החיות שבו על ידי הריגת אנשים אחרים, ועל ידי התאכזרות לאנשים אחרים.

אדם שמחפש להעצים את החיות שבו על ידי רצח והרג ואכזריות, מוכן גם למות לשם כך. אדרבה, ככל שהסיכון למות הוא גדול יותר, כך האדם מרגיש בצורה חזקה יותר שהוא 'הולך על החיים שלו עד הסוף'. הוא מביא את החיים שלו לקצה, למקום שבו או שהוא הורג או שהוא נהרג, וכך הוא מעורר את נקודת החיות שבו.

דת שמזינה את תאוות ההרג והרצח

מה שמעצים עוד יותר את החיות שיש ברצח ובהרג, זה המחשבה שיש דת ויש אלקים שרוצה בכך. האדם מצייר לעצמו אלקים גדול שצריך לרצות אותו ולהחניף לו, ולהרוג בשבילו כמה שיותר אנשים. האלקים הוא גדול, והוא כובש ומכניע את המאמינים בו, והמאמינים בו כובשים בכח את האנשים שלא מאמינים בו, וכך ככל שהדת גדלה הכחניות גדלה, וככל שהכחניות גדלה הדת גדלה. מה שנוצר מהדת הזו, זה שהאנשים בעולם מתחלקים לשתי קבוצות: האנשים שמוכנים להרוג בשביל לרצות את אלקים, והאנשים שצריכים לההרג בשביל זה.

כאשר הרצח והאכזריות הם חלק מהדת, החיות שיש ברצח מתעצמת עוד יותר, שכן האדם לא הורג ורוצח בשביל החיות שלו בלבד, אלא בשביל חיות הרבה יותר גדולה, בשביל לרצות את אלקים. עוד יותר מכך מתעצמת המוכנות למות, שכן האדם לא מוכן למות רק בשביל להעצים את החיות שבו, אלא מוכן למות כדי להעצים חיות חזקה יותר. אם האדם יצליח

להרוג בשביל האלקים שלו, הוא ירצה אותו, ואם האדם ימות בשביל האלקים שלו, הוא עוד יותר ירצה אותו.

אם כן, כאשר אדם מוכן ורוצה להרוג ולהיהרג כדי להעצים את החיות שבו, כך נראית גם הדת שהוא מייסד: דת שבנויה על כחניות והרג, והמוכנות למות מדגישה ומעצימה את הרצון להרוג ואת ה'מצווה' להרוג.

לחיות חיים של מסירות נפש

לעומת כל מה שנכתב עד כאן, ביהדות אין תאוות רצח והרג, ואין בה מטרה או רצון להרוג את כל מי שאיננו יהודי. ממילא מסירות הנפש שלנו לא מזינה רצח והרג, והיא שונה לחלוטין מהמוכנות למות של המחבלים.

מצד אחד אנחנו אכן מחנכים את עצמנו למסירות נפש באופן תמידי, ומזכירים אותה בכל יום בתפילה, אבל מצד שני אנחנו לא מחנכים למסירות נפש מתוך רצון ושאיפה שכל אחד ימסור את הנפש וימות בפועל (כפי שמשפחות המחבלים והקהילה שלהם מייחלים לכל אחד שימות על מנת לרצות את האלקים שלהם), אלא מתוך רצון ושאיפה שכל אחד יחיה חיים של מסירות נפש, כלומר שהחיים שהוא חי יבטאו את המסירות של הנשמה לה'. ממילא מסירות הנפש שלנו גם לא מעצימה את התאוות שלנו, אלא להיפך, מרגילה אותנו לאיפוק, ולרצון לחיות על פי הרצון של ה', ולא על פי הרצון הראשוני והתאוות שבנפש.

וכפי שכתוב בספר התניא (פרק כה) שמסירות הנפש שכתובה בתורה בפסוקים "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך ובכל נפשך", נאמרה לדור שבו לא היה צריך למסור את הנפש בפועל על מנת שלא לעשות עבירות, שכן אנחנו מחנכים למסירות נפש בעיקר על מנת לדעת איך לחיות מתוך הרצון של ה', לחיות חיים של תורה ומצוות, ולנצח את היצר:

ובזה יובן למה צוה משה רבינו עליו השלום במשנה תורה לדור שנכנסו לארץ לקרות קריאת שמע פעמים בכל יום לקבל עליו מלכות שמים במסירת נפש, והלא הבטיח להם "פחדכם ומוראכם יתן ה' וגו'", אלא משום שקיום התורה ומצותיה תלוי בזה שיזכור תמיד ענין מסירת נפשו לה' על יחודו שיהיה קבוע בלבו תמיד ממש יומם ולילה לא ימיש מזכרונו, כי בזה יוכל לעמוד נגד יצרו לנצחו תמיד בכל עת ובכל שעה.

ה' רוצה את החיים, ואנחנו רוצים לחיות כי הוא רוצה בכך

החינוך שלנו למסירות נפש פירושו שאנחנו לא רוצים לחיות אם ה' לא רוצה בכך. המשמעות היא שבמקרי קצה אכן נמסור את הנפש בפועל, ובשאר הזמן נחיה כי ה' רוצה בכך. כך מסירות הנפש שלנו מזינה את החיים, ומבטאת את הרצון של ה' בחיים הללו, ולא מבטאת הרג ורצח ואכזריות. וכפי שכתוב "וחי בהם", ולומדים מזה חכמינו שלא צריך (ואף אסור לחלק מהדעות) למסור את הנפש מלבד בשלוש עבירות החמורות.

ה' רוצה שיהיו חיים, ואהבה לזולת ועזרה לזולת, וחלק גדול ממצוות התורה מתמקד בכך, וכפי שאמר ר' עקיבא "ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה". כלומר החינוך שלנו למסירות נפש נועד להדגיש את הרצון של ה' בחיים, ומזין רצון של כל אחד שהשני יחיה חיים טובים, ולא יקרה לו שום דבר לא טוב חס ושלום.

לכן לא רק שאנחנו לא מייחלים לאנשים שימותו על קידוש ה', אלא שגם בפועל לרוב לא כל כך קורים מקרים שאדם צריך למסור את הנפש שלו על שלוש עבירות החמורות, וניתן למצוא מסירות נפש בפועל על העבירות הללו רק במקרים נדירים או בתקופות נדירות.

מסירות נפש בשביל לעזור ולהציל

מסירות נפש שכן ניתן למצוא באופן תדיר יותר, היא מסירות נפש על מנת להציל ולעזור ליהודים אחרים, וזה מדגיש עוד יותר את מה שנכתב, שמסירות הנפש אצלנו מבטאת רצון שיהיו חיים, ולא רצון בהרג ומוות.

את ההבדל הגדול שיש בין המוכנות למות של המחבלים, לבין מסירות הנפש הטהורה של עם ישראל, קל לראות במלחמה שאנחנו נמצאים בה: המוכנות של המחבלים למות למען דתם מביאה אותם לשטף של אכזריות ותאוות הרג ורצח ושאר תאוות, ולעומת זאת מסירות הנפש הטבעית שיש אצל עם ישראל, מביאה אותנו למסור את הנפש על מנת לעזור ולהציל זה את זה, ולגרום שיהיו חיים, ולא להיפך.